

ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง คำอุทาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภาษาพัฒนาชีวิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง คำอุทาน

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ความหมายของคำอุทาน

คำอุทาน หมายถึง คำที่เปล่งออกมาเพื่อแสดงอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้พูด คำอุทานบอกอาการ คือ คำที่บอกอารมณ์หรือความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้พูด คำอุทานชนิดนี้มีกอยู่หน้าประโยค และมีเครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) กำกับอยู่ท้ายคำอุทาน แบ่งเป็น

๑. อาการร้องเรียกหรือบอกให้รู้ตัว	เช่น	นี่แน่ะ !	เฮ้ย !	ไฉน !
๒. อาการโกรธเคือง	เช่น	ดูตุ้ !	ชะ ๆ !	ซิ ๆ !
๓. อาการประหลาดใจหรือตกใจ	เช่น	เอ๊ะ !	ว๊าย !	แม่เจ้าไฉน !
๔. อาการสงสารหรือปลอบโยน	เช่น	อนิจจา !	พุธไธ !	
๕. อาการเข้าใจหรือรับรู้	เช่น	เออ !	เออนะ !	อ้อ !
๖. อาการเจ็บปวด	เช่น	โอย !	โหยย !	
๗. อาการจากสิ่งธรรมชาติ	เช่น	ตุ้ม !	โครม !	เปรี้ยง !

อ่านและสังเกตประโยคต่อไปนี้

ประโยค	คำอุทาน	ชนิดของคำอุทาน
๑. เอ๊ะ ! หนังสือฉันหายไปไหน	เอ๊ะ !	แสดงความสงสัย
๒. ไชโย ! ทำการบ้านเสร็จแล้ว	ไชโย !	แสดงความดีใจ
๓. โหยย ! เจ็บจังเลย	โหยย !	แสดงความเจ็บปวด
๔. ไธ ! น่าสงสารจริง	ไธ !	แสดงความสงสาร
๕. โอ้โฮ ! วันนี้เธอมาโรงเรียนแต่เช้าเลยนะ	โอ้โฮ !	แสดงความแปลกใจ

กระทรวงศึกษาธิการ.๒๕๓๘. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์องค์การค้ำคูณสภา.